

BORNHOLMS
R E G I O N S K O M M U N E

SUNDHEDSPOLITIK

Bevægelse har stor betydning for sundheden. Og gode rammer har betydning for, om vi bevæger os

Forord

Med denne sundhedspolitik vil Kommunalbestyrelsen sætte fokus på bornholmernes sundhed. Udgangspunktet er, at der skal gives alle mulighed for at leve et langt og sundt liv.

Kommunen vil skabe rammer og tilbud, der understøtter dette mål. Kommunen kan dog ikke klare opgaven alene. Derfor ønsker Kommunalbestyrelsen at indgå i et forpligtende samarbejde med bl.a. øens praktiserende læger, Bornholms Hospital samt private og frivillige organisationer. Hensigten er også, at hver enkelt bornholmer understøttes i at tage et ansvar for en sund måde at leve på.

Forebyggelse og sundhedsfremme er af kommunalbestyrelsen udpeget som et tværgående tema. Det betyder, at de politiske udvalg, administrationen og kommunens virksomheder har pligt til at indtænke forebyggelse og sundhed i den daglige drift.

Målet med kommunens sundhedspolitik er altså, at:

- understøtte bornholmernes sundhed
- skabe større lighed i sundhed
- gøre Bornholm til et sted, hvor det er sundt at leve og arbejde
- gøre det sunde valg til det lette valg.

Øens ny sundhedscenter bliver en central aktør på sundhedsområdet. Sundhedscenteret vil løbende udvikle nye tiltag og sundhedstilbud i samarbejde med bornholmerne og relevante fagfolk.

Venlig hilsen

Thomas Thors
Formand for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Hvad er sundhed, og hvorfor skal vi have en sundhedspolitik?

Der eksisterer rigtig mange definitioner på sundhed. I regionskommunen har vi valgt at bruge verdenssundhedsorganisationens (WHO) definition. Hvilket blandt andet skyldes, at WHO anskuer sundhed meget bredt.

Ifølge WHO er sundhed en tilstand af fuldkommen fysisk, psykisk og socialt velbefindende. Sundhed handler således ikke blot om ikke at være syg og svækket, men også om at have det godt og have muligheder for at udfolde sig.

Kommunerne skal ifølge sundhedsloven:

- skabe rammer og muligheder for en sund levevis
- etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til:
 - raske borgere, hvor målet er at mindske risikoen for sygdom og ulykker
 - syge borgere, hvor målet er at hindre, at sygdom udvikler sig yderligere, og at der opstår komplikationer og tilbagefald. Indsatsen over for syge borgere skal løses sammen med regionen.

Forebyggelse er en proces, der skal hindre eller hæmme sygdom, psykosociale problemer eller ulykker i at opstå og dermed fremme sundhed i befolkningen.

Sundhedsfremme er tilbud og rammer, der skal fremme / styrke sundheden hos den enkelte i grupper og i samfundet.

Sund hele livet...

DET ER FEDT AT FÅ KLAMYDIA

BAGEFTER ER
DET MINDRE FEDT!
www.klamydia.dk

 Sundhedsstyrelsen

På Bornholm vil vi sikre, at sundhed og forebyggelse er et tema:

Gennem hele livet for den enkelte borger:

- barndom, ungdom, voksenliv og alderdom.

De steder, hvor borgeren opholder sig:

- i familien / hjemmet
- på arbejdet – og i arbejdsmiljøet
- på institutionen
- i fritids- og foreningslivet.

I de rammer, borgeren færdes i:

- bygninger og grønne områder
- naturen
- miljøet
- trafikken.

Kommunen formidler råd og vejledning om sundhed blandt andet via kampagner om alkohol, sund kost, rygestopkurser for unge og sikker sex

SELVE SUNDHEDSPOLITIKKEN

*Et rent miljø - blandt andet rent drikkevand
- er afgørende for folkesundheden*

MÅL

Motion har stor betydning for sundheden. Og gode rammer er afgørende for, om vi bevæger os

Overordnede mål:

længere liv og flere gode leveår for alle bornholmere

Overordnede delmål:

- flere år hvor den enkelte har fysisk, psykisk og socialt velbefindende
- længere liv
- mindre social ulighed i sundhed.

Social ulighed i sundhed er systematiske forskelle i sundhed, som ses mellem grupper i samfundet. Konkret betyder det eksempelvis, at borgere med en lang uddannelse er mindre syge og lever flere år end borgere med en kort uddannelse.

FOKUSOMRÅDER

*Gode venner har betydning
for sundheden*

Kommunalbestyrelsen vil i perioden 2008-10 især sætte fokus på:

1. Følgende grupper:

Børn og unge

Udsatte voksne, som blandt andet kan være voksne

- med ingen eller en kort uddannelse
- der er udenfor eller 'på kanten af arbejdsmarkedet'
- der er psykisk syge
- som har en kronisk sygdom.

Udsatte ældre, som blandt andet kan være ældre, som

- er ensomme
- har et alkoholmisbrug
- har en psykisk sygdom / demens
- har en kronisk sygdom.

2. At mindske den sociale ulighed i sundhed

blandt andet ved at prioritere tiltag, der tilgodeser de dårligst stillede.

3. At skabe vilkår og rammer,

der sætter den enkelte i stand til at værne om og styrke egen sundhed.

4. Følgende forhold,

som har stor indflydelse på folkesundheden, da de i mange tilfælde øger risikoen for sygdom, funktionsnedsættelse eller død:

- usund **K**ost
- **r**ygning
- uhensigtsmæssig **A**lkoholkultur (og stofmisbrug)
- for lidt **M**otion
- langvarig **S**tress (både privat og på arbejdet).

Samlet kaldes de ovenstående forhold for **KRAMS**-faktorerne.

PRINCIPPER

Bornholmernes sundhed er et fælles ansvar, som kræver en bred indsats og samarbejde på tværs

Nedenstående fire principper skal være styrende for den måde, hvorpå man arbejder forebyggende og sundhedsfremmende i BRK:

1. Bornholmernes sundhed er et fælles ansvar, som kræver en bred indsats. Derfor

- er regionskommunens sundhedspolitik baseret på, at regionskommunen:
 - skaber vilkår og rammer for et sundere liv
 - har tiltag, der understøtter den enkelte borgers mulighed for at tage ansvar for egen sundhed.
- betragter regionskommunen forebyggelse og sundhedsfremme som en tværgående kommunal opgave. Dette betyder:
 - at alle kommunens virksomheder, sekretariater og stabe skal indtænke og integrere det sundhedspolitiske indhold i planlægning, drift og udvikling
 - at forebyggelse og sundhedsfremme skal indgå i de forskellige fagudvalgs og i kommunalbestyrelsens beslutninger
 - at regionskommunen sætter fokus på sundhed sammen med eksterne partnere og organisationer – herunder erhvervslivet og fritidsorganisationer.

2. Koordinering og erfaringsudveksling

Regionskommunen har nedsat en styregruppe. Denne skal dels sikre, at forebyggelse og sundhedsfremme tænkes ind på alle områder i kommunen, dels sikre at den nødvendige koordinering og erfaringsudveksling sker på sundhedsområdet.

PRINCIPPER

3. Prioriteringsprincipper

Kommunens forebyggende og sundhedsfremmende tilbud:

- skal i særlig grad rettes mod den del af befolkningen, der erfaringsmæssigt har de største sundhedsproblemer, nemlig grupper med de korteste uddannelser og de laveste indkomster
- skal sikre tilbud til særligt socialt udsatte grupper, som f.eks. langvarigt syge og psykisk syge
- skal sikre tidlig indsats med henblik på at ændre livsstil og forebygge sygdom, fx i form af råd og vejledning, med udgangspunkt i KRAMS-faktorerne.

4. Kvalitet og retning

Regionskommunens forebyggende og sundhedsfremmende tiltag evalueres, justeres og kvalitetssikres løbende. Centralt i denne sammenhæng står en videnskabeligt baseret indsats baseret på begrebet evidens, tilbagevendende undersøgelser af bornholmernes sundhed og høj grad af brugerinddragelse. Der skal være plads til at eksperimentere og tænke utraditionelt.

Sund mad hele livet

KRAV

Følgende har sat rammer og retning for sundhedspolitikken:

WHO's 'Sundhed for alle', Sundhedsloven, Serviceloven, Regeringens folkesundhedsprogram 'Sund hele livet' og den sundhedsaftale, som BRK har indgået med Region Hovedstaden.

Der er flere politikker og tiltag i BRK, som allerede understøtter og supplerer sundhedspolitikken:

'Børnepolitik', 'Ungepolitik', 'Politik for sund kost, bevægelse og udelæring', 'Bornholms idræts- og fritidspolitik', 'BRK's fælles personalepolitik', 'Misbrugspolitik for børn og unge' og den kommende handicappolitik.

Desuden udpegede Økonomi- og Erhvervsudvalget i 2006 forebyggelse og sundhedsfremme som en af kommunens fire tværgående målsætninger. Kommunalbestyrelsen besluttede desuden i 2007, at kommunens virksomheder, sekretariater og stabe i 2008 og de kommende år skal have tiltag rettet mod to folkesygdomme, nemlig KOL og Diabetes 2.

Hvem har udarbejdet og givet inspiration til sundhedspolitikken

Sundhedspolitikken er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra kommunens fire fagområder i dialog med Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og i overensstemmelse med den del af Sundhedsaftalen med Region Hovedstaden, som vedrører forebyggelse og sundhedsfremme. Politikken er udarbejdet med inspiration fra: Kommunens politiske udvalg, Sundhedsstyrelsens Center for forebyggelse, Forskningscenteret for forebyggelse og sundhed, Handicaprådet, Ældrerådet, Patientforum og de praktiserende læger. Endelig er de indkomne høringssvar søgt indarbejdet.

Næste udgave af sundhedspolitikken

Sundhedspolitikken skal ses efter i sømmene allerede ved årsskiftet 2010. Her vil man se på de indhøstede erfaringer og samtidig indarbejde de sundhedsproblemer, der måtte vise sig i den undersøgelse af bornholmernes sundhed, som kommunen modtager i efteråret 2008.

